

Kdd

Finlandssvensk antifascism.

Politik, debatt och litteratur 1920-1950. Red. av Anders Ahlbäck, Matias Kaihoviirta m.fl. Appell Förlag. 475 s. Ill. Litt. Danskt band.

Publiceras i BTJ-häftet nr 11, 2025.

Lektor Kent Lidman

Recension

Antologin Finlandssvensk antifascism. Politik, debatt och litteratur 1920–1950 är resultatet av ett forskningsprojekt med samma namn som bedrevs 2019–2022. Projektet finansierades huvudsakligen av Svenska litteratursällskapet i Finland. Boken innehåller 13 kapitel skrivna av elva forskare vid Helsingfors och Uleåborgs universitet, Åbo akademi och Vasa övningsskola. Några av forskarna är även verksamma i Sverige. Utgångspunkten är motståndet bland finlandssvenskar under åren 1920–1950 mot den fascism i Finland som drabbade minoriteter och främst då svenskspråkiga. Vid 1920-talets början var 11 % av Finlands befolkning svenskspråkig. Den mest uttalande fascistiska organisationen var Lapporörelsen, verksam huvudsakligen 1929–1932. Den hämtade sin inspiration från den italienska fascismen. Boken belyser antifascistiska rörelser och personer inom media, nyhetsrapportering, politik, litteratur, studentrörelser, partier, stad och land, arbetarrörelsen och fackföreningar, borgerligt och socialistiskt, kön och samhällsklass och mycket mer. Bland de personer som tas upp är författarna Hagar Olsson och Mirjam Tuominen och forskaren Hans Ruin. Boken ger sammantaget en bred överblick av den politiska situationen i Finland och övriga Europa under mellankrigstiden och det motstånd som fanns mot fascismen och andra antidemokratiska rörelser bland den svenskspråkiga minoriteten i Finland. Texterna är av varierande kvalitet, men är överlag väl skrivna på ett enkelt språk och innehåller mycket fakta. Bilder och omfattande litteraturhänvisningar ingår, men register saknas.

Helhetsbetyg: 3.

Vi förbehåller oss rätten att vid behov korrigera recensionstexten.

Skalan för helhetsbetygen är femgradig enligt följande:

- 5 – Briljant**
- 4 – Mycket bra**
- 3 – Bra**
- 2 – Ordinär**
- 1 – Undermålig**

Vid citat ska lektörens namn samt BTJ-häftet anges. Citatet får inte omfatta hela recensionen och inte heller ge en missvisande bild av recensionen. Vid tveksamheter beträffande rätten att citera kontakta vänligen BTJ.

Vänliga hälsningar
BTJ